

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ
СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА
ЈАВНО КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА
ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈУ „НАИССУС“
НИШ
за период 2017 – 2021**

Садржај

Садржај.....	i
1. Профил предузећа.....	1
1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура.....	1
1.2. Делатност од општег интереса поверене ЈКП „Наиссус“ Ниш.....	2
1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала.....	3
2. Законски стратешки оквир на националном и локалном нивоу.....	11
2.1. Преглед основних прописа од значајног утицаја на пословање ЈКП „Наиссус“ Ниш.....	11
2.2. Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034 године.....	12
2.3. Стратегија развоја Града Ниша за период 2010-2020 године.....	13
3. Правци развоја и унапређења основних делатности у периоду 2017-2021 године.....	14
3.1. Достигнути ниво развоја, показатељи и индикатори развоја основних делатности.....	14
3.2. Циљеви и приоритети у развоју основних комуналних делатности.....	15
3.3. Кључне активности одржавања квалитета воде.....	16
4. Унапређење рада и организације предузећа.....	17
5. Кадровска политика и план запослености.....	18
6. Политика цена основних комуналних услуга.....	18
6.1. Цене комуналних услуга на нивоу покрића свих трошкова.....	18
6.2. Примена принципа „једна услуга једна цена“.....	18
6.3. Границе приступачности просечног рачуна у односу на реалну куповну моћ становништва.....	19
7. Пројекција прихода и расхода у периоду 2017 -2021.....	19
8. План инвестиција 2017-2021.....	20
8.1. Структура потребних капиталних улагања и оквирни предрачун вредности ових улагања.....	20
8.2. Инвестиције у нова возила и опрему у функцији ширења делатности.....	26
8.3. Инвестиције у замену дотрајалих возила и опреме, као и инвестиционог одржавања комуналних објеката.....	26
9. Мере за реализацију средњорочног плана.....	27
9.1. Циљане вредности и оквири за реализацију на средњи рок.....	27

На основу члана 22 Закона о Јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр 15/2016), члана 15. Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш („Службени лист града Ниша”, бр 145/2016 - пречишћен текст) и члана 33 Статута Јавно комуналног предузећа за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш, на предлог директора, Надзорни одбор Јавно комуналног предузећа за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш донео је дана 03.03.2017 године

СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈКП „НАИССУС“ НИШ ЗА ПЕРИОД 2017 – 2021 ГОДИНЕ

1. Профил предузећа

1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура

Пословно име:

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈУ „НАИССУС“ НИШ

Скраћени назив: ЈКП „НАИССУС“ НИШ

Правна форма: Јавно предузеће

Оснивач: Град Ниш

Број регистрационог улошка: 1-427-00

Матични број: 07211856

Порески број – ПИБ: 100667004

Јединствени број буџетског корисника- ЈББК: 81702

Шифре делатности: 36.00, 37.00

Делатности: Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде. Уклањање отпадних вода.

Капитал: 100 % државни

Вредност уписаног капитала: 792.527.201,35 РСД

Адреса седишта: Кнегиње Љубице 1/1, Ниш, Србија

Надлежна градска управа: Градска управа града Ниша – Секретаријат за комуналне делатности, енергетику и саобраћај

Електронска адреса: info@naissus.co.rs ;

Web адреса: www.naissus.co.rs

Телефон: 018-502-744; Факс: 018-502-715; 502-612

Директор:

Дејан Андрејевић, мастер економиста

Председник Надзорног одбора:

Живојин Тасић, струк. менаџер специјалиста

1.2. Делатност од општег интереса поверене ЈКП „Наиссус“ Ниш

ЈКП „Наиссус“ Ниш, основано је 1937. год. Од тада до данас десиле су се многобројне статусне промене. Данас предузеће послује на основу Одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш („Сл.л. града Ниша“ бр.145/2016 – пречишћен текст) и обавља делатност од општег интереса којим се обезбеђују услови живота и рада грађана, привредних и других субјеката на подручју града и пружа следеће услуге:

Илустрација 1: Управна зграда у Книгиње Љубице 1, Ниш

- 36.00 скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
- 37.00 уклањање отпадних вода
  - рад канализационих система и уређаја за обраду отпадних вода
  - сакупљање и транспорт индустријских, комуналних и других отпадних вода као и кишнице, коришћењем канализационих мрежа, колектора, покретних танкова или других видова транспорта
  - обраду / пречишћавање отпадних вода (укључујући канализационе и индустријске отпадне воде и воду из базена за купање) применом физичких, хемијских и биолошких процеса
  - одржавање и чишћење одводних канала и дренажу, укључујући деблокирање одвода;
- 71.11 архитектонска делатност
- 71.12 инжењерска делатност и техничко саветовање.

Илустрација 2: Канал Цет возила

Предузеће обавља своју делатност на подручју 5 градских општина: Медијана, Пантелеј, Црвени Крст, Палилула и Нишка Бања, као и општине Бабушница, Бела Паланка и Дољевац.

Предузеће може обављати и друге послове везане за пројектовање, изградњу, одржавање и реконструкцију

водоводне и канализационе мреже и других објеката за водоснабдевање и канализације.

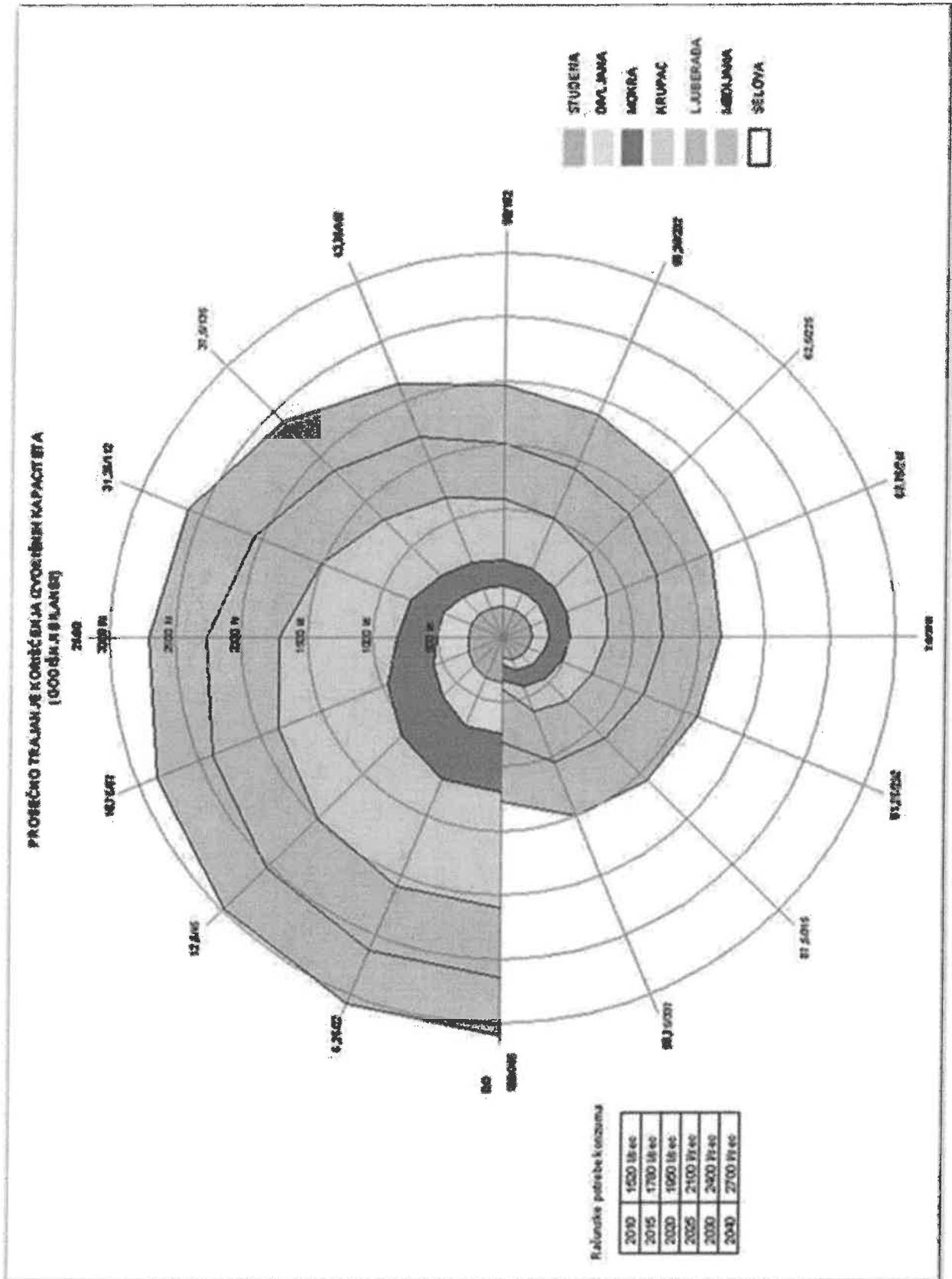
1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала

Књиговодствена вредност капитала са којим располаже ЈКП „Наиссус“ Ниш на дан 31.12. 2016 године износи 1.110.088.640,4 динара.

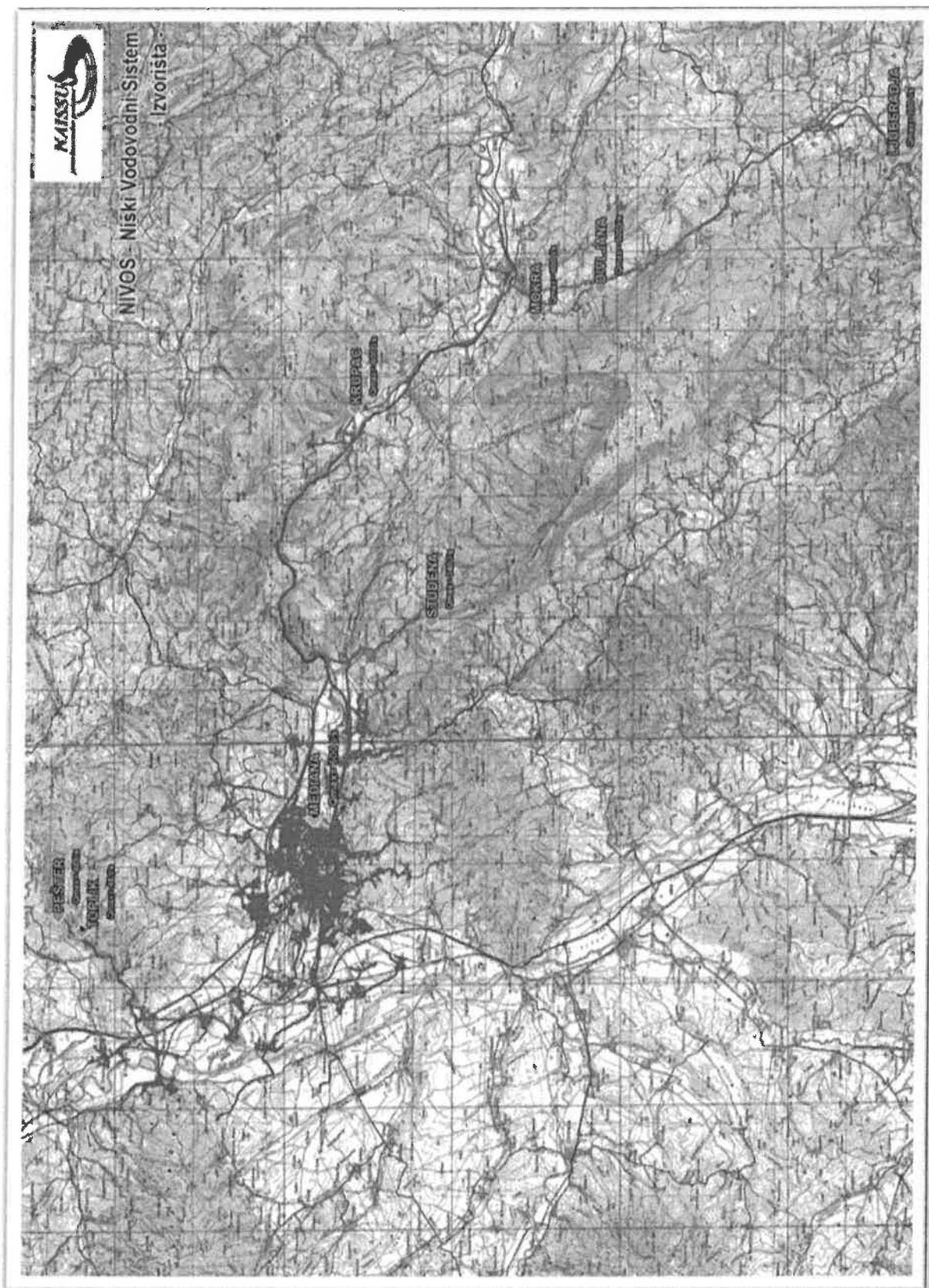
Од средстава која су по Закону о јавној својини означена као средства у јавној својини предузеће у функцији обављања поверених делатности користи и одржава у функционалном стању следеће комуналне објекте:

- резервоари, укупне запремине 37.483 м³
- црпне станице, 36 пумпних станица са 72 пумпна агрегата,
- 4 прекидне коморе укупне запремине 2.600 м³
- 184 км. магистралних цевовода, 727 км дистрибутивних цевовода, од чега је највише на делу градског подручја
- 50 мерача протицаја протока и притиска на потису са изворишта и у дистрибутивном систему,
- канализациона мрежа у дужини од око 550 км.

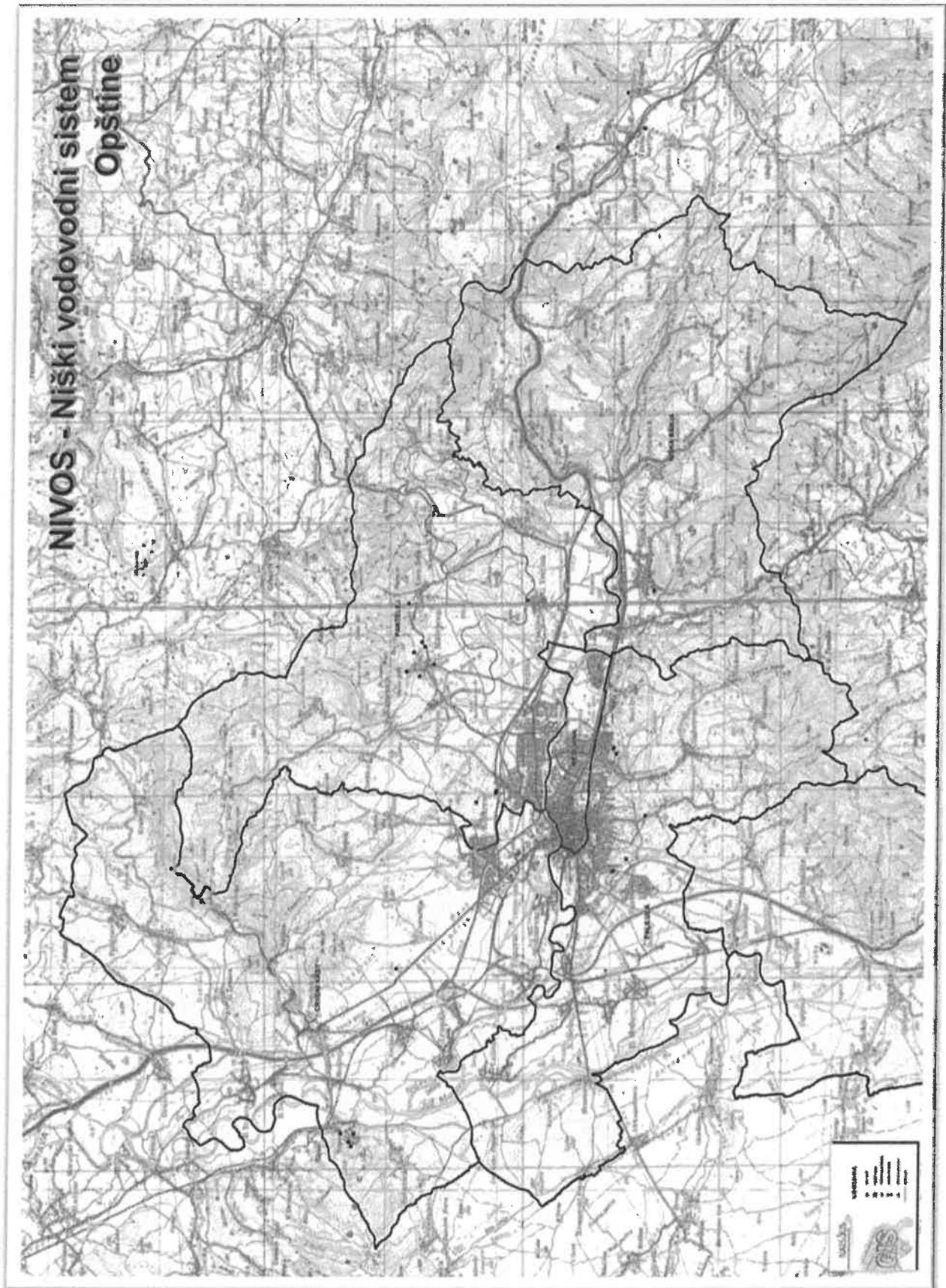
Ресурси предузећа приказани су у прилогу програма - илустрације од 1 до 7.

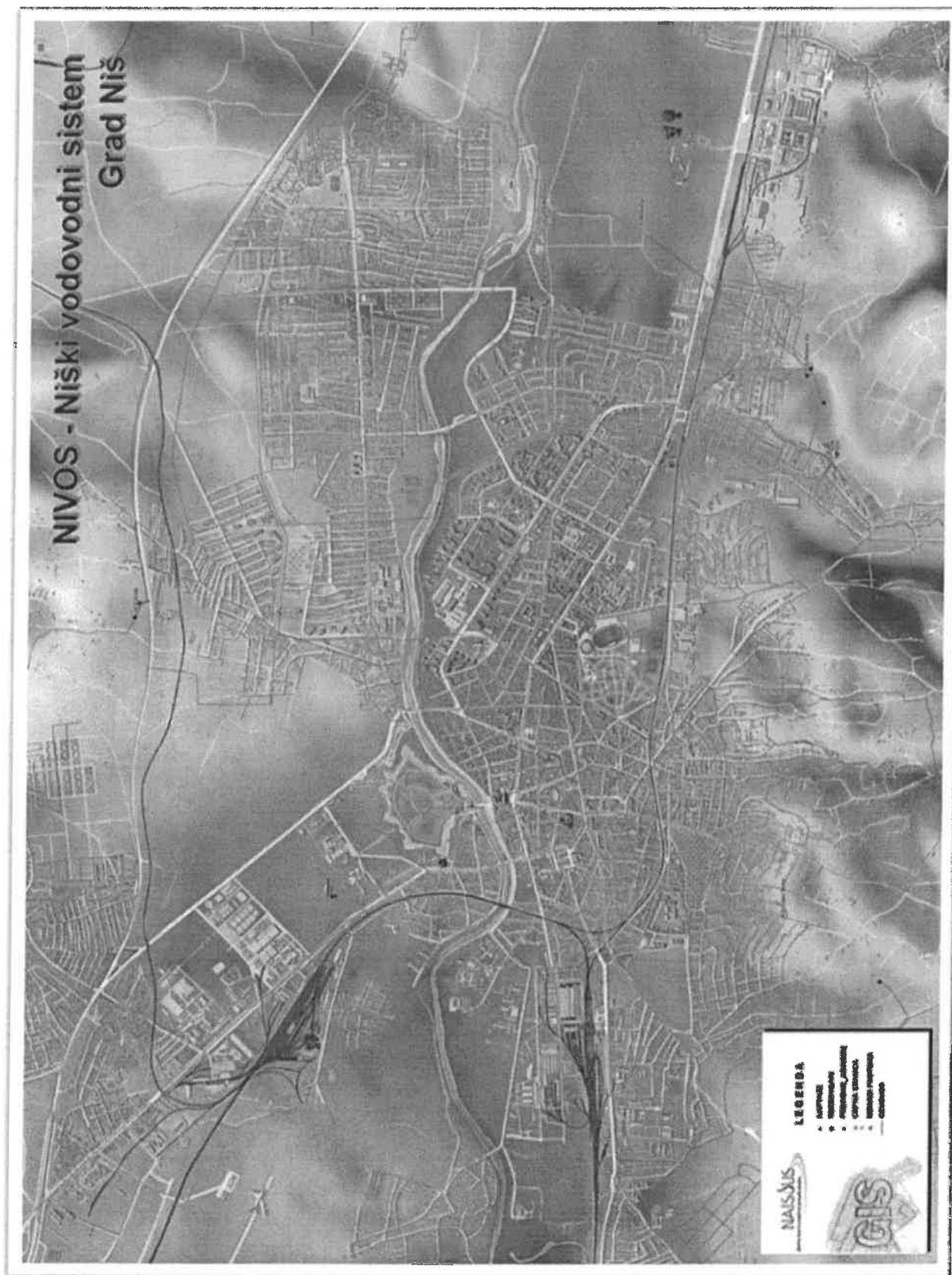
Илустрација 3: Просечно трајање коришћења изворишта у току године

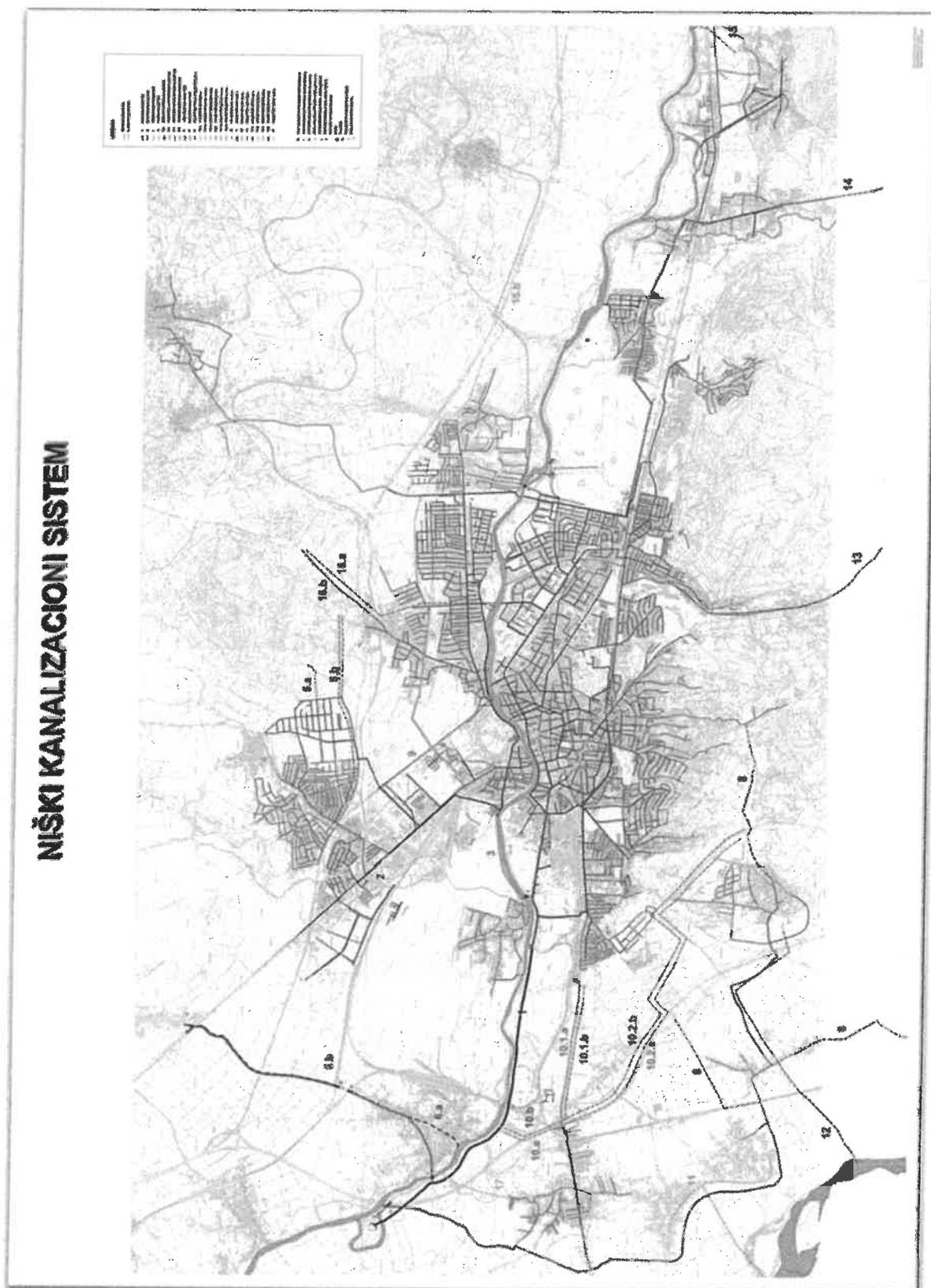
Илустрација 4: НИВОС – Нишки водоводни систем. Изворишта.

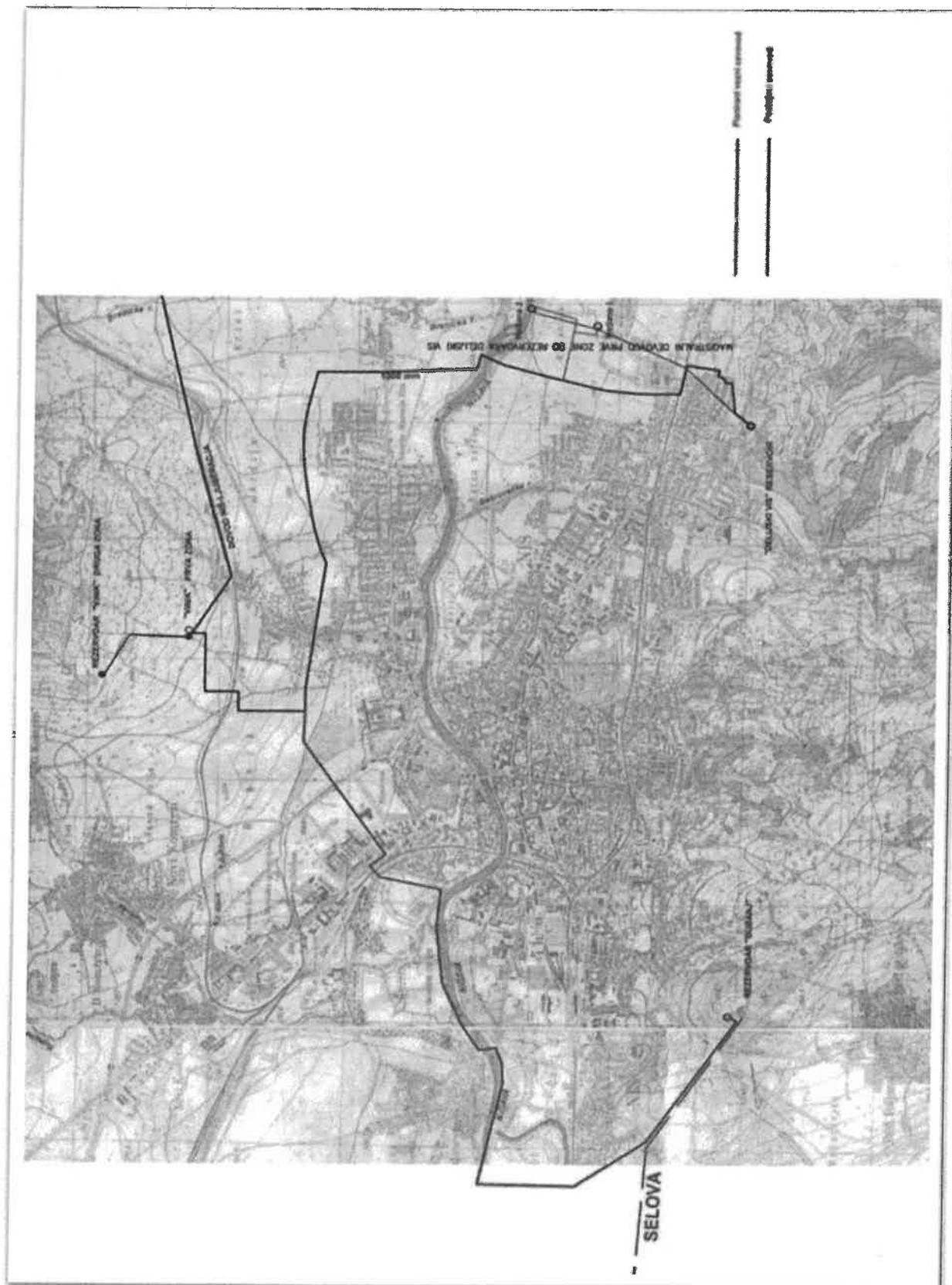
Илустрација 5: НИВОС – Нишки водоводни систем. Град Ниш, општине.

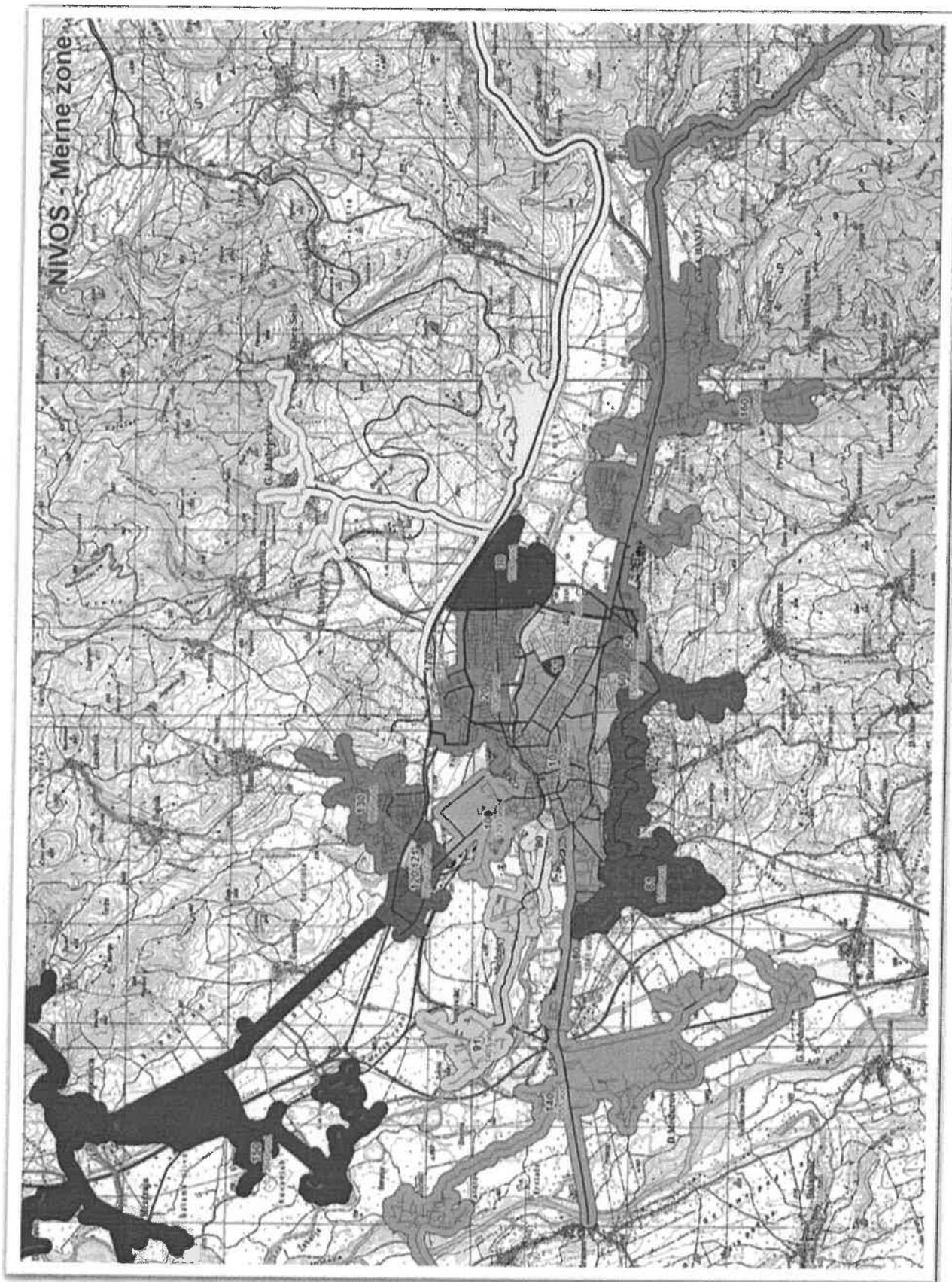
Илустрација 6: НИВОС – Нишки водоводни систем. Градско језгро.

Илустрација 7: НИКАС – Нишки канализациони систем, колекторска мрежа.

Илустрација 8: НИВОС - прстен

Илустрација 9: Мерне зоне

2. Законски стратешки оквир на националном и локалном нивоу

2.1. Преглед основних прописа од значајног утицаја на пословање ЈКП „Наиссус“ Ниш

Законски оквир у коме предузеће послује, одређен је:

- Законом о привредним друштвима („Сл.гл.РС” бр. 36/11, 99/11, 83/14,5/15),
- Законом о јавним предузећима („Сл.гл.РС” бр. 15/16),
- Законом о буџетском систему, („Сл.гл.РС” бр.54/09,101/10,101/11,93/12,62/12, 63/13, 108/13,142/14,68/15, 103/15),
- Закон о комуналним делатностима, („Сл.гл.РС” бр.88/11),
- Закон о водама, („Сл.гл.РС” бр.30/10, 93/12),
- Закон о заштити животне средине, („Сл.гл.РС” бр.135/04, 36/09,72/09,43/11, 14/16),
- Законом о планирању и изградњи, („Сл.гл.РС” бр.72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 50/13, 98/13,132/14,145/14),
- Законом о безбедности и здрављу на раду, („Сл.гл.РС” бр.101/05,91/15),
- Законом о рачуноводству, („Сл.гл.РС” бр.46/06, 62/13),
- Законом о јавним набавкама, („Сл.гл.РС” бр.,124/12,14/15,68/15),
- Закон о трговини, („Сл.гл.РС” бр.53/10,10/13),
- Закон о ПДВ-у, („Сл.гл.РС” бр.84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14, 142/14, 83/15, 5/16),
- Закон о порезу на добит предузећа („Сл.гл.РС” бр.25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15),
- Закон о порезу на имовину, („Сл.гл.РС” бр.80/02, , 61/07, 101/10, 24/11, 78/1157/12,47/13,68/14),
- Закон о ПИО, и др.законским актима(„Сл.гл.РС” бр.34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 107/09 , 101/10, 93/12, 62/13, 108/13 и 75/14,142/14),
- Закон о облигационим односима („Сл.гл.СФРЈ” бр. 29/78,39/85,45/89Г бр.1/2003 – Уставна повеља),
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 116/2014)
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл.гл.РС” бр. 68/2015 и 81/2016 – одлука УС)
- Закон о измирењу новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл.гл.РС” бр. 119/2012 и 68/2015)
- Закон о раду („Сл.гл.РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014)
- Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Сл.гл.РС” бр. 27/2015)
- Закон о управљању отпадом („Сл.гл.РС” бр. 36/2009, 88/2010 и 14/2016)
- Стратегија управљања водама у Републици Србији до 2034 године
- Стратегија развоја Града Ниша („Сл.лист града Ниша” бр.82/07),
- Акциони план одрживог развоја града Ниша 2015-2020 ,
- Одлука о водоводу и канализацији „Сл. Лист града Ниша” бр. 89/2005 године, као и друге Одлуке које доноси оснивач.
- Статут ЈКП „Наиссус“ Ниш бр. 9198/1-1 од 31.05.2003 године и Одлука о измени Статута ЈКП „Наиссус“ Ниш бр. 6649/1-2 од 22.04.2014 године
- Правилник о раду ЈКП „Наиссус“ Ниш (бр. 5858/1 од 23.02.2016. године)

- Правилник о организацији и систематизацији послова у ЈКП „Наиссус“ Ниш бр.6045/1 од 25.02.2016 године

2.2. Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034 године

На основу члана 31. став 1. Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 101/16), Влада републике Србије је донела 23. децембра 2016. године Стратегију управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године.

Стратегија представља плански документ којим се утврђују дугорочни правци управљања водама на територији Републике Србије. Стратешки и плански документ према претходном Закону о водама („Службени гласник РС”, број 46/91) била је Уредба о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС”, број 11/02), која је, према члану 9. тог закона, представљала „дугорочни план за одржавање и развој водног режима на територији Републике Србије на једном или више водних подручја или делу водног подручја”. Према томе, доношењем Стратегије обезбеђује се континуитет у дугорочном планирању функционисања сектора вода, на принципу одрживог развоја, односно, обављање водне делатности у њеним основним областима (уређење и коришћење вода, заштита вода од загађивања и уређење водотока и заштита од штетног дејства вода), као и остали неопходни послови и активности за функционисање и развој (финансирање, мониторинг и др). Стратегијом се обезбеђује и задовољавање интереса обвезника – корисника управљања водама.

С обзиром на карактер и значај, Стратегија и остала стратешка документа и програми на нивоу Републике Србије (у области просторног планирања, одрживог развоја, одрживог коришћења природних ресурса и добара, заштите животне средине, као и многих других области) морају бити међусобно усаглашени. У поступку доношења Стратегије обавезна је израда стратешке процене утицаја на животну средину, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине (члан 37. Закона о водама). Стратегија је документ на основу којег ће се спроводити реформе сектора вода, како би се достигли потребни стандарди у управљању водама, укључујући и организационо прилагођавање и системско јачање стручних и институционалних капацитета на националном, регионалном и локалном нивоу. Стратешка опредељења и циљеви утврђени овим документом представљају основ за израду Плана управљања водама за слив реке Дунав на територији Републике Србије и планова управљања водама на водним подручјима, укључујући и аспект финансирања. Истовремено, оквири постављени овом стратегијом морају се уважавати при изради стратегија и планова просторног уређења, заштите животне средине и других области које зависе од вода или имају утицаја на воде.

Истраживања потребна за израду Стратегије урађена су у складу са садржајем прописаним чланом 30. Закона о водама и, пре свега, обухватају: 1) оцену постојећег стања управљања водама; 2) циљеве и смернице за управљање водама; 3) пројекцију развоја управљања водама; 4) мере за остваривање утврђених циљева управљања водама.

Анализама и пројекцијом развоја обухваћен је период до 2034. године. У овом периоду се очекује значајно унапређење стања у сектору вода у односу на постојеће. Ово унапређење ће се одвијати у складу са друштвеним и економским могућностима државе, а уз уважавање стандарда Европске Уније (у даљем тексту: ЕУ) у области вода. Полазећи од оцене постојећег стања, може се закључити

да период до 2034. године није довољан за достизање свих стандарда који важе за земље чланице ЕУ. Највећи степен усклађености очекује се у делу водне делатности који се односи на коришћење воде за људску потрошњу, док ће за достизање прописаних стандарда у делу који се односи на заштиту вода од загађивања бити потребан период дужи од посматраног овим документом. Разматрани период је веома дуг период са аспекта предвиђања друштвено- политичких, економских, фискалних и осталих услова пословања и за овај период на државном нивоу не постоје оквирне пројекције. Међутим, с обзиром на чињеницу да водни системи имају веома дуг век трајања и да се морају дугорочно планирати неопходно је разматрати овако дуг период. Макроекономске пројекције које се односе на раст бруто друштвеног производа и раст инвестиција у Републици Србији, а које су основ за планирање развоја, постоје за период од десет година. Зато су у овом документу активности које треба реализовати у десетогодишњем периоду дате на детаљнијем, а за каснији плански период на општем нивоу.

2.3. Стратегија развоја Града Ниша за период 2010-2020 године

Стратегија развоја Града Ниша је плански документ којим се усмерава интегрални развој града са високо квалитетним општим условима окружења - просторно-физичким, друштвеним, економским, инфраструктурним и институционалним. На тај начин би се Нишу обезбедила позиција изврности, на основу које би град постао конкурентан на регионалном нивоу и нудио квалитет живота који се може поредити са напредним европским градовима сличне величине. Развој Ниша значи и остваривање равномерног регионалног и макрорегионалног развоја. Обезбеђујући неопходне ресурсе, Град Ниш доприноси не само локалном, већ и развоју региона, а у крајњој инстанци привредном развоју целе земље. Стратегијом развоја дефинисани су основни стратешки правци развоја са ослонцем на локални контекст и ендогене потенцијале, те стварање повољних услова у различитим секторима. Стратегија развоја има временски хоризонт до 2020 године. Стратешко планирање је процес који омогућава да се, путем усаглашеног и договорног планирања са главним актерима који делују у једном граду и уз учешће свих грађана дефинише заједничка жељена визија којој заједница стреми, сценарији за постизање те визије, пројекти који су њен саставни део, стејкхолдери који треба да је спроведу као и неопходни ресурси.

Један од општих циљева стратегије развоја града Ниша је и инфраструктурни и одрживи развој територије усклађен са капацитетима животне средине: искоришћење геостратешког и саобраћајног положаја Ниша на европском, националном и регионалном нивоу и побољшање приступа урбаним садржајима на читавој територији града, територијални развоји руралних подручја.

Спефични циљ који се односи на реализацију унапређења заштите животне средине, укључујући и решавање проблема загађења, пре свега чврстог отпада и отпадних вода, успостављање система енергетске ефикасности и коришћење обновљивих извора енергије детерминише планиране циљеве и акције које ће се спроводити ради обезбеђивања потребних количина квалитетних вода за пиће – развој интегралног система водоснабдевања градског и сеоског подручја као и успостављање и развој система за каналисање, прикупљање и третман – пречишћавање отпадних вода.

3. Правци развоја и унапређења основних делатности у периоду 2017-2021 године

3.1. Достигнути ниво развоја, показатељи и индикатори развоја основних делатности

1. Делатност водоснабдевања		
Показатељ	Вредност 2016	Јединица мере
0.0 Број општина покривених услугом	10	Бр.
0. укупан број становника у општинама које су покривене услугом	368.912	Бр.
1. Становници општине обухваћени услугом	255.251	Бр.
2. Домаћинства на територији ЈЛС обухваћена услугом	88.961	Бр.
3. Број правних лица и предузетника обухваћених услугом	6.128	Бр.
4. Број активних водомера (прикључака)	45.262	Ком.
5. Просечан интервал између два читавања водомера	30	Дан
6. Захваћена и прерађена вода за пиће	33.495.859	м ³
7. Укупна дужина водоводних цеви (примарна и секундарна мрежа)	962	Км
8. Потрошња воде - Домаћинства фактурисано	15.118.251	м ³
9. Потрошња воде - Правна лица и предузетници - фактурисано (у м ³ годишње)	4.605.667	м ³
10. Запослени у сектору водоснабдевања	331	Бр
ИНДИКАТОРИ		
	Вредност 2016	
Губици воде = $(1 - (Rb8 + Rb9) : Rb6) \times 100$	41,12	%
Степен доступности услуге у односу на укупно становништво	69,19	%
Запослени у сектору водоснабдевања на 1000 водоводних прикључака	7,35	%
Запослени у сектору водоснабдевања на км водоводне мреже	0,34	%

2. Канализација		
Показатељ	Вредност 2016	Јединица мере
0.0 Број општина покривених услугом	5	Бр.
0. Укупан број становника у општини	260.237	Бр.
1. Становници општине обухваћени услугом	221.476	Бр.
2. Домаћинства на територији ЈЛС обухваћена услугом	75.711	Бр.
3. Број правних лица и предузетника обухваћених услугом	5.782	Бр.
4. Број прикључака на канализациону мрежу	28.000	Ком.
5. Количина отпадне воде - Домаћинства фактурисано	12.976.094	м ³
6. Количина отпадне воде - Правна лица и предузетници - фактурисано	2.704.263	м ³
7. Укупна дужина канализационих цеви	493	Км

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

2. Канализација		
8. Укупно запослени у ЈКП	761	Бр.
9. Запослени у сектору канализације	60	Бр.
ИНДИКАТОРИ		Вредност 2016
Степен доступности услуге у односу на укупно становништво	85,11	%
Запослени у сектору канализације на 1000 канализационих прикључака	2,14	%
Запослени у сектору канализације на km канализационе мреже	0,12	%

3.2. Циљеви и приоритети у развоју основних комуналних делатности

У наредном петогодишњем периоду систем водоснабдевања и евакуисања отпадних вода у складу са циљевима из Дугорочног плана пословне стратегије и развоја предузећа за период 2017-2027 године, развијаће се у следећим оквирима:

у 000

Делатност водоснабдевања					
Индикатор	2017	2018	2019	2020	2021
Показатељ					
0.0 Број општина покривених услугом	10	10	10	10	10
0. укупан број становника у општинама које су покривене услугом	370.388	371.869	373.357	374.850	376.350
1. Становници општине обухваћени услугом	256.272	257.297	259.751	260.790	261.833
2. Домаћинства на територији ЈЛС обухваћена услугом	89.317	89.674	90.302	90.663	91.026
3. Број правних лица и предузетника обухваћених услугом	6.395	6.600	6.929	7.997	9.332
4. Број активних водомера (прикључака)	45.529	45.850	46.063	46.330	46.597
5. Просечан интервал између два читавања водомера	30	30	30	30	30
6. Захваћена и прерађена вода за пиће	33.495.859	33.495.859	33.495.859	33.495.859	33.495.859
7. Укупна дужина водоводних цеви (примарна и секундарна мрежа)	965	966	967	970	972
8. Потрошња воде - Домаћинства фактурисано	15.120.000	15.200.000	15.208.961	15.300.214	15.392.016
9. Потрошња воде - Правна лица и предузетници -фактурисано (у m ³ годишње)	4.608.000	4.625.000	4.633.301	4.661.101	4.689.067
10. Запослени у сектору водоснабдевања	331	330	330	330	329
ИНДИКАТОРИ					
Губици воде = $(1 - (Rb8 + Rb9) : Rb6) \times 100$	41,10	40,81	40,76	40,41	40,05
Степен доступности услуге у односу на укупно становништво	69,19	69,19	69,57	69,57	69,57
Запослени у сектору водоснабдевања на 1000 водоводних прикључака	7,27	7,20	7,16	7,12	7,06
Запослени у сектору водоснабдевања на km водоводне мреже	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33

Делатност евакуисаних вода					
Индикатор	2017	2018	2019	2020	2021
Показатељ					
Број општина покривених услугом	5	5	5	5	5
0. укупан број становника у општинама покривеним услугом	261.278	262.317	262.319	263.368	264.422
1. Становници општине обухваћени услугом	222.362	222.900	223.598	224.492	225.390
2. Домаћинства на територији ЈЛС обухваћена услугом	76.014	76.180	76.316	76.621	76.928
3. Број правних лица и предузетника обухваћених услугом	5.805	5.828	5.952	5.976	6.000
4. Број прикључака на канализациону мрежу	28.085	28.100	28.170	28.255	28.340
5. Количина отпадне воде - Домаћинства фактурисано	13.027.998	13.080.110	13.184.961	13.237.701	13.290.652
6. Количина отпадне воде - Правна лица и предузетници - фактурисано	2.715.080	2.725.940	2.736.844	2.747.792	2.758.783
7. Укупна дужина канализационих цеви	496	498	501	504	507
8. Запослени у сектору канализације	60	59	59	59	58
ИНДИКАТОРИ					
Степен доступности услуге у односу на укупно становништво	85,11	84,97	85,24	85,24	85,24
Запослени у сектору канализације на 1000 канализационих прикључака	2,14	2,09	2,09	2,08	2,04
Запослени у сектору канализације на km канализационе мреже	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11

3.3. Кључне активности одржавања квалитета воде

Сектор санитарне контроле са лабораторијом ЈКП „Наиссус“ Ниш, врши узорковање и испитивање квалитета:

- воде за пиће
- површинских и технолошких вода
- отпадних вода

Добијени показатељи квалитета воде за пиће упоређују се са показатељима важеће законске регулативе:

- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће (Службени лист СРЈ бр. 42/98 и 44/99)
- Уредба о граничним вредностима емисије и роковима за њихово достизање (Сл.гласник РС бр.67/11, 48/12, 1/16)-III,Tab1
- Правилник о опасним материјама у водама (Сл.гласник СРС бр 31/82)-за IV класу
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима Сл.гласник РС бр33/2016)
- Одлука о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију (Сл.лист града Ниша бр.4/94, 76/05).

У циљу заштите животне средине лабораторија је како би у сваком сваком тренутку имала доказ тачности и поузданости добијених резултата испитивања свој рад ускладила са захтевима међународног стандарда SRPS/ISO/IEC 17025:2006(ISO/IEC 17025:2005) одн. акредитовала свој рад- **Сертификат о акредитацији бр: 01-425 од 30.4.2015 год.** Лабораторија такође, поседује

овлашћење за испитивање квалитета површинских, подземних и отпадних вода издато од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије - **Овлашћење бр:325-00-718/2015-07 од 28.5.2015 год.**

Лабораторија ће у склопу свог плана стално доказивати поузданост и тачност својих резултата испитивања кроз учешћа у екстерним контролама квалитета резултата ПТ шемама код међународних акредитованих провајдера и кроз континуирани надзор од стране Акредитационог тела Србије (АТС).

План Сектора санитарне контроле са лабораторијом ЈКП „Наиссус“ Ниш је одржавање постојећег обима акредитације и већ добијеног овлашћења уз стално проширење већ постојећег обима акредитације.

Планирани број узорака за период 2018-2022 год који ће се испитивати у екстерним лабораторијама

Тип воде	Институт за јавно здравље Ниш (број узорака) Физ-хемијска и микроб.испитивања	Институт за јавно здравље Србије Батут (број узорака) Физ-хемијска и микроб.испитивања	Институт за јавно здравље Србије Батут (број узорака) биологија
Воде за пиће	27 500	60	30

4. Унапређење рада и организације предузећа

Из разлога развоја науке, аутоматизације процеса рада, нових софтверских решења и у складу са европским нормативима и законским решењима организација рада у предузећу ће кроз правилнике и нову систематизацију постепено прећи у модеран менаџерски начин управљања предузећем уз поштовање свих правила корпоративизације.

Увођење нових технологија у производњи, одржавању и управљању технолошким процесима и занављање опреме захтеваће и промену квалификационе структуре радне снаге, а самим тим и организације процеса рада.

Учествовањем у програму дуалног образовања предузеће ће помоћи да се школују и обуче кадрови по стварним потребама предузећа и да исти имају већ потребно предзнање из процеса рада којим ће се касније и бавити. Потребно је укључити науку и институте у решавању свих већих проблема у пословању, као и увођењу нових модерних технолошких процеса. Превентивно деловање, обука и континуирани тренинг морају се примењивати у свакодневном раду. Такође, треба увести подстицајне мере за иновације. Мора се наградити залагање и допринос појединца и неговати колективни дух и тимски рад. Водећи рачуна о значају делатности којом се предузеће бави, а по претходној финансијској анализи поједини послови се могу и аутсорсовати. Уједначен квалитет производа и услуге се могу постићи само стандардизацијом просеца рада и смањењем могућности грешке људског фактора.

5. Кадровска политика и план запослености

Процена потребног броја радника за будући период вршиће у појединачним плановима а сагласно потребама реализације поверене делатности. Пријем нових радника вршиће се према одлуци директора предузећа, а у складу са исказаним потребама за реализацију планова и у складу са фискалном политиком владе РС и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава Сл.гл.РС.бр. 113/2013.

Број радника, квалификациона структура и динамика пријема усаглашаваће се са обимом и динамиком редовних активности на одржавању водоводне и канализационе мреже и извођења радова на изградњи објеката комуналне инфраструктуре.

6. Политика цена основних комуналних услуга

6.1. Цене комуналних услуга на нивоу покрића свих трошкова

Ценовна политика заснива се на принципу пуног покрића трошкова и имајући у виду да ЈКП „Наиссус“ Ниш мора да послује на финансијски одржив начин.

У складу са усвојеним Пројектом прикупљања отпадних вода за Град Ниш у наставку дат је табеларни приказ цена за планирани период. Приказани модел се заснива на следећим претпоставкама и шеми пројекције тарифа:

Цене испоруке воде се повећавају за половину БДП-а и пројектовану инфлацију у складу са фискалном стратегијом Републике Србије

Цене за сакупљање и третман отпадне воде увећавају се за половину раста БДП-а и пројектовану инфлацију у складу са Фискалном стратегијом Републике Србије.

У складу са прописаним начелима из Закона о комуналним делатностима ЈКП Комуналац између осталог планира да у овом средњорочном периоду отклони сада присутне разлике у висини тарифа за потрошаче из категорије домаћинства и потрошача из категорије правних лица и то постепеним смањењем распона у следећој динамици:

Политика цена на дужи рок треба да обезбеди успостављање економске цене воде и одвођења и пречишћавања отпадних вода по ситему „ потрошач плаћа“ и „загађивач плаћа“.

У краћем року планира се стварање правног основа и увођење фиксне накнаде, која би се користила за одржавање погонске спремности објеката за водоснабдевање.

6.2. Примена принципа „једна услуга једна цена“

У складу са прописаним начелима из Закона о комуналним делатностима ЈКП Наиссус Ниш између осталог планира да у овом средњорочном периоду потпуно отклони сада присутне разлике у висини тарифа за потрошаче из категорије домаћинства и потрошаче из категорије правних лица и то постепеним смањивањем распона по следећој динамици:

Распон у висини тарифа: домаћинства / привреда у средњорочном периоду

Година	2017	2018	2019	2020	2021
Цена испоруке воде	1 : 2,27	1 : 2,12	1 : 1,97	1 : 1,85	1 : 1,73
Цена услуге канализације	1 : 2,27	1 : 2,12	1 : 1,97	1 : 1,85	1 : 1,73

Кретање цена у односу на пројектовану стопу инфлације у средњорочном периоду

Година	2017	2018	2019	2020	2021
Цена испоруке воде	50,76	51,56	52,09	52,60	53,26
Цена канализације	26,00	29,30	32,23	35,45	35,90

6.3. Границе приступачности просечног рачуна у односу на реалну куповну моћ становништва

Врста комуналне услуге	Основица	2017	2018	2019	2020	2021
Вода за пиће	Остварена просечна НЕТО зарада у конкретној општини или граду а према званично објављеном статистичком податку	1,79%	1,68%	1,57%	1,47%	1,38%
Канализација и пречишћавање отпадних вода		0,34%	0,32%	0,30%	0,28%	0,26%

7. Пројекција прихода и расхода у периоду 2017 -2021

ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ ПОСЛОВАЊА	2017	2018	2019	2020	2021
ПРИХОДИ ИЗ ПОСЛОВАЊА					
I Пословни приходи	1.400.000	1.428.000	1.488.000	1.500.000	1.523.000
Продаја воде	1.100.000	1.160.000	1.190.000	1.217.000	1.257.000
Услуге одвођења и пречишћавања отпадних вода	166.000	170.000	174.000	175.000	177.000
Услуге пратећих делатности	86.000	89.000	92.000	96.000	98.000
II Финансијски приходи	24.000	23.000	26.000	25.000	27.000

III Остали приходи	143.000	147.290	151.709	156.260	160.948
РАСХОДИ ИЗ ПОСЛОВАЊА					
I Пословни расходи	1.387.000	1.412.000	1.486.000	1.486.500	1.487.000
1.Трошкови материјала	80.000	78.000	75.000	70.000	60.000
2.Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	873.170	916.829	962.670	1.010.803	1.061.344
3.Трошкови амортизације	130.000	120.000	110.000	120.000	132.000
5.Остали пословни расходи	56.000	59.000	65.500	75.000	85.000
II Финансијски расходи	47.000	48.000	49.000	50.000	51.000

8. План инвестиција 2017-2021

8.1. Структура потребних капиталних улагања и оквирни предрачун вредности ових улагања

у 000 дин

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
1	2	3	4	5	6	9
1	Елаборати о успостављању зона санитарне заштите	Сопствена средства	6.795	5.662	1.133	2017
2	Детаљна хидрогеолошка истраживања изворишта Медијана ради добијања решења о разврстаним резервама подземних вода	Сопствена средства	750	0	750	2017
3	Пројекат трајног осигурања капацитета и квалитета изворишта "Медијана"	Сопствена средства	5.000	0	5.000	2017
4	Предходна студија оправданости са израдом пројектне и потребне пратеће документације за изградњу мини хидроелектрана на систему НИВОС (Виник и Чукљеник) - ИДР, ПЗГ, ПЗИ	Сопствена средства	3.250	0	0	2018
5	Предходна студија оправданости са израдом пројектне и потребне пратеће документације за изградњу мини хидроелектрана на систему НИВОС (Дивљана и Коритница)-ИДР, ПЗГ, ПЗИ	Сопствена средства	2.750	1.550	0	2016-2018
6	Израда урбанистичких пројеката (Чукљеник, Коритница, Дивљана)	Сопствена средства	400	0	400	2017
7	Израда студије одвођења атмосферских вода на подручју града Ниша	Други извори	6.000	0	0	2018-2019

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
8	Елаборат санације угрожених делова магистралног цевовода Љуберађа-Ниш (анализа стања и предлог технологије за поступак санације)	Сопствена средства	2.500	0	0	2018
9	Санација муљних испуста и ваздушних вентила на магистралном цевоводу Љуберађа - Виник (деоница Крупац-Виник)	Сопствена средства	20.000	0	0	2018-2019
10	Трајно осигурање капацитета и квалитета изворишта "Медијана" - АКЗ сабирног система натега	Сопствена средства	26.000	0		2018-2019
11	Трајно осигурање капацитета и квалитета изворишта "Медијана" - Израда везног цевовода изворишта Медијана са магистралним прстеном	Сопствена средства	50.000		0	2018
12	Санација каптаже Пештер - санација цевовода од резервоара Миљковац до каптаже Пештер	Сопствена средства	19.533	6.331		2018-2019
13	Реконструкција пумпних станица у систему НИВОС-а - (претходно потребно усклађивање пројектне документације са законом за нову грађ.дозволу због истека грађевинске дозволе)	Други извори	44.000	0	8.000	2017-2019
14	Истражни и припремни радови на локацији резервоара Бубањ	Сопствена средства	2.640	0	0	2018
15	Заштита изворишта Медијана (изградња боксова за отпадни материјал и објеката за складиштење уља и мазива на локацији Медијана са обавезом израде пројектне документације због специфичности објекта)	Сопствена средства	5.000	0	0	2018
16	Адаптација дела објекта "Гараже са пратећим садржајем" у просторије за смештај радника	Сопствена средства	16.189	189		2018-2019
17	Изградња 4 соларне електране на крововима објеката на изворишту Медијана на основу предходне студије оправданости са генералним пројектом без трафо станице	Други извори	20.000	0		2018-2019
18	Санација одводних корита и канала и изградња заштитних зидова на извориштима у систему НИВОС као и санација заштите цевовода у кориту река	Сопствена средства	15.285	3.229	5.000	2017-2018
19	Израда Пројектне документације из области водоснабдевања (Сечаница, Чамурлија, Г. Матејевац, Кнез Село)	Буџет града	6.500		6.500	2017

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
20	Израда пројектне документације из области канализације (колектори: Чаирски (Ф), Медошевачки (Ф), Чамурлијски (А)(Ф) Малчански (Ф), Поповачки (А) Сервисни (Ф), и канализациона мрежа села села Г.Врежина, Деснобални.	Буџет града	22.000		22.000	2017
21	Елаборат (Студија) растеретних колекторских прелива југ (Бањски и ЕИ колектор, Брзи Брод, Мајаковског, Јужноморавских бригада, Душана Поповића, Габровачка река)	Буџет града	300		300	2017
22	Пројекат реконструкције и доградње водоводне и канализационе мреже на територији града Ниша према указаној потреби и стварање услова за повезивање на комуналну инфраструктуру	Буџет града	15.000		15.000	2017
23	Пројекат примарног ценовода II висинске зоне водоснабдевања од насеља Д.Комрен у правцу насеља Г.Топоница са локацијом планираног резервоара	Буџет града	1.500		1.500	2017
24	Израда пројектне документације за опремање потенцијалних локација за индустријске зоне са комуналном инфраструктуром водовод и канализација	Буџет града	4.000		4.000	2017
25	Завршетак уговорених пројеката(колектори: Чаирски (Ф), Јужни (Ф), Медошевачки (Ф), Чамурлијски (А)(Ф) и пројекти реконструкције и доградње водоводне и канализационе мреже на територији града Ниша	Буџет града	10.000		10.000	2017
26	Пројекат измештања и реконструкције примарног ценовода Моравског система	Буџет града	1.500		1.500	2017
27	Пројекат измештања и реконструкције водоводне мреже II висинске зоне (Делијски вис-Бубањ)	Буџет града	300		300	2017
28	Измештање и реконструкција водоводне мреже II висинске зоне - Југ (Делијски вис-Бубањ, 160 м, од моста на Габровачкој реци до чвора бр.6)	Буџет града	5.500		5.500	2017
29	Оспособљавање и доградња водоводног система Врело у циљу сигурног водоснабдевања	Буџет града	22.000		22.000	2017

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
30	Изградња водоводне мреже са прикључцима села Кнежица, Ђурлина, Перутина и ПС Перутина (општина Дољевац)	Буџет града	125.000		125.000	2017
31	Водоснабдевање Села Белотинац- I фаза	Буџет града	60.000		60.000	2017
32	Изградња водоводне мреже на Булевару Никола Тесла (од Белевара Медведева до Јадранске улице)	Буџет града	5.000		5.000	2017
33	Реконструкција водоводне мреже са прикључцима у насељу Шљака	Буџет града	40.000		40.000	2017
34	Опремање потенцијалних локација за индустријске зоне са комуналном инфраструктуром водовод и канализација	Буџет града	80.000		80.000	2017
35	Измештања и реконструкције примарног ценовода Моравског система	Буџет града	25.000		25.000	2017
36	Реконструкција ценовода од каптаже Пештер до резервоара Миљковац	Буџет града	20.000		20.000	2017
37	Реконструкција потисног ценовода и дистрибутивне мреже Горња Врежина	Буџет града	6.500		6.500	2017
38	Јелашнички колектор -примарни колектор	Буџет града	26.600		26.600	2017
39	Превезивање канализације из Књажевачке улице на Нишавски растеретни колектор са изградњом растеретних прелива	Буџет града	5.000		5.000	2017
40	Реконструкција канализационе мреже у Улици Михајла Пупина због потребе новог клиничког центра	Буџет града	6.000		6.000	2017
41	Фекални колектори : Медошевачки, Чамурлијски, Сервисни , и Поповачки 4 деоница	Буџет града	85.000		85.000	2017
42	Изградња канализационе мреже (Ф,А)- опремање проширеног подручја радне зоне Лозни Калем	Буџет града	5.000		5.000	2017
43	Израда катастра водова (водовода и канализације) Града Ниша	-Буџет града - остали извори	60.000			2017-2021
44	Изградња главних градских колектора: - Нишавски - Деснообални	-Буџет града - остали извори	1.200.000			2017-2021

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
45	Изградња градских колектора (растеређење и одвајање сливних подручја): - Јужни - Чаирски (зетски)	-Буџет града - остали извори	150.000			2017-2019
46	Изградња мреже колекторског система Града 1. (ГУП - колектори употребљене и атмосферске воде): - Сервисни (ФиА) - Хумски (ФиА) - Бубањски (ФиА) - Медошевачки (Ф) - Чамурлијски (ФиА) - Поповачки 4 деоница	-Буџет града - остали извори	850.000			2017-2021
47	Израда пројектне документације за канализацију отпадних и атмосферских вода у селима на територији Града Ниша (ГУП - колектори употребљене и атмосферске воде): - Трупалски (ФиА) - Лалински (Ф) - Мраморски (Ф) - Рујнички (ФиА) - Бренички (Ф) - Каменички (Ф) - Кнезселски (Ф) - Малчански (Ф) - Врежински (ФиА) - Габровачки (Ф) - Кутински ((Ф) - Јелашнички (Ф) - Чокотски (А) - Пасипољански (ФиА)	-Буџет града - остали извори	80.000			2017-2022
48	Израда пројектне документације за канализацију отпадних и атмосферских вода на територији Града Ниша - градско подручје (ГУП - колектори употребљене и атмосферске воде): - Кол. Димитрија Туцовића - Кол. Николе Тесле - Кол. Бранка Бјеговића(ФиА) - Винички (ФиА) - Новоселски (А)	-Буџет града - остали извори	50.000			2017-2021

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
49	Изградња фабрике за пречишћавање отпадних вода	-Буџет града - остали извори	8.000.000			2020-2023
50	Израда и реализација пројекта трајног осигурања капацитета и квалитета изворишта "Медијана" (студије, пројекти, изградња објекта)	-Буџет града - остали извори	50.000			2017-2021
51	Израда и реализација пројекта о доградњи, подизању квалитета и степену сигурности водоснабдевања корисника у југоисточном делу Града ниша (студије, пројекти, изградња објекта) - повезивање система Љуберађа-Ниш са системом Студена-Ниш; измештање МРБ-а код ЕИ у зони Јелашнице; анализа снабдевања водом насеља: Суви До, прва Кутина, Радикина Бара, Нишка Бања)	-Буџет града - остали извори	100.000			2017-2020
52	Израда и реализација пројекта о доградњи, подизању квалитета и степену сигурности водоснабдевања корисника у северном делу Града ниша (студије, пројекти, изградња објекта) - стављање у функцију резервоара 2.висинске зоне Виник 2; формирање 2.висинске зоне Чамурлија; превезивање система Матејевац-Кнез Село на 2. висинску зону; изградња магистралног цевовода Виник- Бубањ)	-Буџет града - остали извори	600.000			2017-2021
53	Израда и реализација пројекта о доградњи, подизању квалитета и степену сигурности водоснабдевања корисника у југозападном делу Града Ниша (студије, пројекти, изградња објекта) - изградња 1.фазе резервоара на Бубњу, резервоара 4.висинске зоне Марково Кале, успостављање 3.висинске зоне подручја Бубањ	-Буџет града - остали извори	700.000			2017-2021
54	Реконструкција градских водоводних мрежа (замена АЦ цеви, профила испод ДН 90мм и повезивање у прстен)	-Буџет града - остали извори	450.000			2017-2021

Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Наиссус“ 2017 - 2021

Р.б р.	Назив инвестиционог улагања	Извор сред става	Укупна вредност пројекта	Реализација у 2016 год.	План за 2017 год.	Временски оквир
55	Реконструкција пумпних станица и санација објеката водоснабдевања система Љуберађа-Ниш	-Буџет града - остали извори	116.000			2017-2027
56	Реконструкција сеоских водовода на територији Града Ниша - насеља са централним мерењем воде: Мрамор, Крушце, Сечаница, Хум, Чамурлија, Г.Матејевац, Кнез Село	-Буџет града - остали извори	600.000			2017-2027
57	Водоводни систем Селова	-Буџет града - остали извори	9.500.000			2017-2027
58	Изградња мини hidroелектрана на систему Љуберађа-Ниш и Студена-Ниш	-Буџет града - остали извори	162.000			2017-2022
59	Обезбеђење Водних дозвола за изворишта Нишког водоводног система	-Буџет града - остали извори	15.000			2017-2019

8.2. Инвестиције у нова возила и опрему у функцији ширења делатности у 000 дин

Инвестиције у нова возила и опрему у функцији ширења делатности	План за 2017 год.	План за 2018 год.	План за 2019 год.	План за 2020 год.	План за 2021 год.
Вредност	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

8.3. Инвестиције у замену дотрајалих возила и опреме, као и инвестиционог одржавања комуналних објеката

у 000 дин

Инвестиције у замену дотрајалих (амортизованих) возила и опреме, као и инвестиционог одржавања комуналних објеката	План за 2017 год.	План за 2018 год.	План за 2019 год.	План за 2020 год.	План за 2021 год.
Вредност	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

9. Мере за реализацију средњорочног плана

9.1. Циљане вредности и оквири за реализацију на средњи рок

У процесу планирања на дужи рок идентификован је одређен број претпоставки, ризика и мера за њихово ублажавање који прате реалну реализацију плана. Неизбежно је постојање ризика за благовремено и ефикасно спровеђење активности које могу негативно утицати на постизање резултата.

Ради успостављања система за идентификовање и процену потенцијалних ризика, који могу имати негативан утицај на пословање предузећа, са циљем да се контролним и другим органима пружи разумно уверавање да ће се пословање предузећа одвијати кроз поштовање прописа и интерних аката, реалност финансијских и пословних извештаја и да ће се обезбедити реална и благовремена комуникација у предузећу.

Управљање ризицима представља један од најбитнијих сегмената успешног остваривања циљева пословне политике. У том циљу, координација свих радних процеса и процедура у предузећу треба да омогући избегавање и смањење ризика, њихово уочавање и отклањање. Битан услов за ублажавање и избегавање свих финансијских ризика, јесте постојање процедура и именовање одговорних лица у свим поступцима.

Неопходно је јасно апострофирање финансијских ризика који су обухваћени Програмом пословања за 2017. годину и то:

- Ценовни ризик
- Ризик ликвидности
- Ризик новчаног тока
- Кредитни ризик

Ценовни ризик

Овај ризик сврстава се у високе ризике, обзиром на то да су цене ЈКП Наиссус Ниш контролисане, а не економске. Ценовни ризик подразумева неизвесност губитака који могу настати због неадекватне политике цена али и због негативних промена у другим ценама, каматним стопама, девизном курсу и вредности новца.

Цене воде и одвођења отпадних вода су практично двоструко регулисане: од стране локалне самоуправе (директним мерама) и од стране Републике преко циљане инфлације. Ризик је да неће бити одобрена потребна цена, што ће утицати на мањи приход од основне делатности као претежни извор финансирања пословне активности. Предузеће не може много да утиче на смањење овог ризика али може на ублажавање, кроз предлагање одређене висине цена с једне стране и рационализацијом трошкова, с друге стране, да смањи негативан ефекат не адекватне цене.

Предузеће, такође, може да утиче на ублажавање и избегавање ризика осталих цена кроз одредбе уговора у поступцима јавних набавки које регулишу да се њихова промена може реализовати само уз сагласност наручиоца, односно предузећа.

Због коришћења кредита за текућу ликвидност, дугорочних кредита за инвестиције и сл. предузеће је изложено и ризику камата. На избегавање и ублажавање овог ризика, предузеће утиче кроз поступак јавних набавки, избором понуђача са најнижом каматом и најповољнијим осталим трошковима издавања кредита и тиме избегава ризик да постоје одређени трошкови кредита који су непознати приликом закључења уговора. Спровођењем поступка јавних набавки у области финансијских услуга, предузеће добија повољније каматне стопе као и остале услове кредитирања.

Ризик ликвидности

Ликвидност предузећа представља његову способност да у року исплаћује своје доспеле обавезе. Статички гледано, ликвидност предузећа проистиче из односа ликвидне имовине и краткорочних обавеза на дан биланса стања. Ликвидном имовином се сматра текућа (обртна) имовина, или, текућа имовина без залиха. Динамички гледано, ликвидност предузећа се обезбеђује сталном усклађеношћу новчаних прилива у предузеће и новчаних одлива по основу исплата доспелих обавеза истог, а што је директно везано за ценовни ризик.

Управљање ризиком ликвидности представља значајан део сигурног пословања Предузећа и подразумева:

- Одржавање ризика ликвидности на нивоу који омогућава спремност да се одговори доспелим обавезама
- Одржавање минималног нивоа ликвидних средстава у случају настанка ванредних околности у пословању и на тржишту
- Узимање у обзир односа доспелих потраживања и обавеза и у том смислу одржавања одређеног нивоа средстава

Предузеће је изложено ризику наплате, односно доласка у позицију да не може у целини да наплати своја потраживања. Обавеза Предузећа јесте да наплаћује своја потраживања и то водећи рачуна да она не уђу у застерелост. У том циљу, предузеће примењује све законом дозвољене мере (опомене, протоколи, утужења, искључења, судски извршитељи).

Ризик новчаног тока

Ризик новчаног тока сврставамо у категорију високог ризика. Овај ризик је директно повезан са горе наведеним ризицима и представља њихов одраз. Економска криза је довела до смањења наплате потраживања, а самим тим постоји и велика вероватноћа да утиче на исплату будућих и доспелих обавеза. За отклањање и спречавање наведеног ризика неопходно је преусмерити све неопходне ресурсе према повећању стопе наплате потраживања.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је, пре свега везан за пословање банака и других организација које пружају финансијске услуге, што подразумева ризик промене кредитне способности купца или дужника које

могу утицати на промену вредности финансијске имовине повериоца. С обзиром на то, да ЈКП Наиссус не врши кредитирање својих купаца у класичном смислу речи, то се не може говорити о овом ризику онако како то посматрају банке.

Међутим, имајући у виду комплетну економску ситуацију, као и све већа ненаплаћена потраживања, која утичу на висину финансијске имовине, предузеће јесте изложено кредитном ризику. Циљ управљања кредитним ризиком је минимизирање негативних ефеката кредитног ризика на финансијски резултат и капитал. Мера за ублажавање овог ризика је склапање протокола, уговора и сл. и стална контрола и комуникација са дужницима за измиривање обавеза под одређеним условима, на рате. Када су у питању услуге из споредне делатности, ризик наплате се може избећи или ублажити авансним плаћањем, склапањем уговора и сл.

У Нишу 03.03.2017. година

Председник надзорног одбора

Живојин Тасић, струк. менаџер специјалиста